

og Fiskarlagets Servicekontor AS avd. Vest

Bergen, 29.03.17

Vår ref.301//17/BSI/5.7.1.3

Dykkar ref. 2014/11042-111

Hordaland Fylkeskommune
Regionalavdelinga
Postboks 7900
5020 Bergen

e-mail

REGIONAL KYSTSONEPLAN FOR SUNNHORDLAND OG YTRE HARDANGER – AVGRENSA HØYRING

Viser til dykkar brev av 14.02.17 vedkomande ovannemnde sak.

Fiskarlaget Vest visar til vår uttale av 23.09.2015, vår ref. 1038/15/BSI/5.7.1.3, til saka.

Kap. 1 – Innleiing

Fiskarane er i utgangspunktet positivt innstilt til anna næring og aktivitet. Samtidig er det ein føresetnad at dette ikkje må kunne øydeleggje viktige gyte- og oppvekstområde, for kvalitet og atferd hos ville marine arter, eller for sjølve fisket. Fiskarane opplever ein stadig større konkurranse om areala, særlig i kystsona.

På dette grunnlaget meiner Fiskarlaget Vest at fiskerinæringa burde fått likeverdig behandling som plantema som akvakultur, sjøtransport og anna maritim næring, jf. fastsette føremål med planarbeidet. Fiskarlaget Vest stiller spørsmål ved kvifor fiskerinæringa har blitt nedprioritert i dette planarbeidet.

Kap. 2 – Hovudmål og kap. 3.1 – Delmål Berekraftig kystsoneforvaltning

Fiskarlaget Vest er positiv til hovudmålet om at marine og maritime næringar skal kunne utvikla seg vidare til å vere lønsame og konkurransedyktige innafor rammene av ei berekraftig utvikling. Fiskarlaget Vest er òg positiv til delmålet om at dei ulike interessene i kystsona skal sikrast god sameksistens, og at naturressursane skal ivaretakast som grunnlag for både bruks- og verneinteresser.

Fiskarlaget Vest meiner planforslaget òg her burde tatt nødvendig omsyn til fiskerinæringa. Fiskeri og akvakultur har eit heilt ulikt forhold til bruk av sjøareal. Havbruksnæringa har behov for nye/større lokalitetar, medan fiskerinæringa er avhengig av å ta vare på viktige eksisterande fiske-, gyte- og oppvekstområde i forhold til andre interesser. Fiskerinæringa er i tillegg heilt avhengig av eit rent hav, mest mogeleg fritt for miljøgifter, framandstoff og legemiddel. Dette skil fiskerinæringa frå dei fleste andre næringar som utnytter hav- og sjøareal. Etter Fiskarlaget Vest si oppfatning tar denne planen ikkje nødvendig omsyn til fiskeri- og havbruksnæringa sine fundamentalt ulike utfordringar i forhold til arealbruk.

Kap. 3.2 – Marint naturgrunnlag

Her gjev planforslaget ein mangelfull omtale av oppdrettsnæringa sin påverknad på naturgrunnlaget, særleg på ulike marine artar. Til dømes seier planen ikkje noko som helst om miljøeffektar av ulike legemiddel/kjemikaliar mot lakselus.

Utvikling av resistent lakselus har dei siste åra ført til at ulike legemiddel/kjemikaliar mot lakselus har blitt tatt i bruk i stadig større omfang, og på andre vis, enn tidlegare.

Middel som blir brukt i stort omfang til lusebehandling i Hordaland er mellom anna Diflubenzuron, Emamectin benzoat, Deltamethrin, Azamethiphos, hydrogenperoksid og såkalla «badebehandling med anna virkestoff». Desse kjemikaliane blir både brukt kvar for seg, og i ulike kombinasjonar, jf. www.barentswatch.no/fiskehelse/. Det er no vist at fleire av desse lusemidlane kan vere svært skadelege for reke og andre marine krepsdyr, særleg dersom dei blir brukt i kombinasjon.

Den nye veileiaren for «*Forsvarlig forskrivning og bruk av legemidler*», som ligg til grunn for Mattilsynet og Fiskeridirektoratet sitt pågåande tilsynskampanje, omtalar denne problematikken. Her blir det mellom anna slått fast: «*Ny miljøkunnskap viser at bruk av to eller fleire legemidler i kombinasjon må skje med mye større varsomhet enn det som skjer i praksis. Forskning har vist at reker er betydelig mer følsomme for kombinasjon av legemidler enn når medikamentene blir gitt separat. Andre arter (non-target organismer) kan påvirkes i flere kilometers avstand, også så lenge som 24 timer etter utslipp*». Forsking offentliggjort av Havforskningsinstituttet i januar i år viste at slik bruk av legemiddel kan ta livet av reker ved så lave konsentrasjonar at midla ikkje er mogeleg å påvise ved hjelp av dagens analysemetodar. I tillegg viser nye forskingsresultat frå mellom anna Akvaplan-niva at mindre krepsdyr (raudåte) er enda meir sårbar enn reke og hummar.

Fiskarlaget Vest er særers overraska over at dei store problema i samband med bruk av lusemiddel verken blir omtalt eller vurdert i planen. Fiskarlaget Vest meiner forslaget til regional kystsonenplan også burde lagt kjent og relevant kunnskap om dette til grunn for å avklare interessekonfliktar i kystsonen. Mellom anna burde Havforskningsinstituttets «*Risikovurdering i norsk fiskeoppdrett 2016*» og Akvaplan-nivas «*Kunnskapsstatus om lusemidler og miljøpåverknig*» blitt lagt til grunn for arbeidet.

Fiskarlaget Vest meiner vidare at ein i forslag til plan burde ha forsøkt å definere kva som er akseptabel negativ påverknad frå oppdrettsnæringa på anna næring og marint miljø, ikkje berre i samband med vill laksefisk.

Kap. 3.3 – Fiskeri

I planforslaget står det: «Når fisken står i lås er det eit avgrensa areal som vert brukt, men levering av fisk er arealkrevjande.»

Fiskarlaget Vest meiner at det etter komma bør endrast til «..., men klargjering av lås og ved levering er det behov for større sjøareal.»

Elles er omtala av fiskeria innafor planområdet god.

Kap. 3.8 – Konsekvensar av planframlegget

Kap. 3.8 inneheld ein tabell, som skal beskrive konsekvensar for «berekraftig kystsonenplanlegging». Denne tabellen er svært overordna og fleire punkt er direkte misvisande. Det står t.d. under «positive konsekvensar» at interessekonfliktar er avklara med bakgrunn i dagens kunnskap. Som vist til under kap. 3.2, så stemmer ikkje dette, særleg ikkje når det gjeld miljøeffektar av akvakultur. Under «konklusjon» står det at planen har medverka til god sameksistens mellom dei ulike interessene i kystsona, samt bruk av føre-var-prinsippet. Etter vårt syn stemmer heller ikkje dette med omsyn til fiskeri.

Det som stemmer er at planen legg opp til å sette av fleire/større område til akvakultur, som mest sannsynleg vil legge beslag på brukte og registrerte fiskeområde som er i aktiv bruk. Dette føre til påverknad på villfisk og marine krepsdyr. Etter Fiskarlaget Vest si oppfatning er ikkje dette akseptabelt.

Kap. 4 – Akvakultur

Forslaget til plan viser store ambisjonar om fortsatt vekst og utviklingsmoglegheiter i akvakulturnæringa. Fiskarlaget Vest minner om at både Storting og regjering har slått fast at «miljømessig bærekraft» skal vere fundamentet for vidare vekst. Dette må òg omfatte omsynet til marine artar, marint miljø elles, og fiskeria.

Fiskarlaget Vest minner om at òg fiskerinæringa bidrar stort til aktivitet, verdiskaping og busetting langs kysten. For kvar krone som omsetjast i fiskeria skapast ein omsetnad på kr 3,50 i næringslivet elles. Samtidig bidrar næringa til gode og lønsame arbeidsplasser, både på havet og på land. Den fiskeribaserte verdikjeda hadde i 2014 heile 25.170 årsverk i Noreg. I tillegg kjem fiskerinæringa sine leveransar av avskjer og biprodukt/restråstoff som blir brukt til fiskefôr o.a.¹.

I Noreg har me svært gode naturgjevne forhold for fiskeri, samtidig som me har ei god forvaltning av dei marine ressursane. Vidare har Noreg dyktige og ansvarlege fiskarar, eit godt samarbeid mellom næring, forvaltning, utstyrsleverandørar og forskingsinstitusjonar som er verdsleiane på fleire område. Fiskeri kan med andre ord fortsatt utviklast vidare som ein av våre viktigaste framtidsnæringar. Den aller viktigste forutsetninga for dette er at me i fellesskap sørgjer for ei fortsatt sterk og lønsam fiskerinæring, gjennom gode og stabile rammevilkår.

Fiskarlaget Vest er einig i at eksisterande oppdrettsanlegg blir sett av til «*Arealsonne akvakultur*», forutan der dei kjem inn i område registrert for fiske. Ein må *ikkje* setje av område til «*Arealsonne akvakultur og vassdrag generelt: kombinert føremål akvakultur*» der det er fiskeområde eller andre interesser og/eller naturverdiar av betydning.

Ny forvaltningspraksis (m.a. klareringsprosessen for oppdrettslokaliteten «Salatskjæra» i Frøya kommune) medfører at kommunane *ikkje* lenger har råderett i forhold til å avvege mellom arealformåla innfor slike fleirbruksområde (der akvakulturføremålet inngår). Det gjeld òg dersom kommunen ønskjer å prioritera t.d. omsynet til fiskeria, og uavhengig av kva slags retningsliner/bestemmelsar kommunen elles har til planformålet. Fiskarlaget ønskjer derfor at kystkommunane *ikkje* lenger planegg slike fleirbruksområde.

Kap. 7 Retningsliner

§ 1.2 foreslår at planen skal ha eit tidsperspektiv på 12 år, og at behov for planrevisjon skal bli vurdert kvart 4. år. Fiskarlaget Vest minner om at planutkastet *ikkje* er oppdatert på sentrale område, t.d. miljøverknader av akvakultur. Fiskarlaget Vest ber derfor om at planen blir oppdatert *før* den blir vedtatt.

§ 2.1 slår fast at der det er mangelfull kunnskap skal føre-var-prinsippet nyttast. Fiskarlaget Vest er positiv til dette, men ber om at dette også må gjelde for miljøverknader av akvakultur, m.a. bruk og utslepp av ulike legemiddel/kjemikaliar mot lakselus. I tillegg må ein drive forskning for å tette kunnskapsmangelen.

§§ 2.9 og 2.10 slår fast at kommunane skal ta omsyn til kartlagde gyte- og oppvekstområde for villfisk, og at trålfelt og prioriterte kaste- og låssetjingsplassar skal sikrast i kommuneplan. Det er positivt. I tillegg må òg kartlagde og viktige fiskeområde for andre fiskereiskap sikrast i kommuneplanane. Fiskarlaget Vest minner òg om at Fiskeridirektoratet har eit ansvar for å sikre

---

¹ Betydningen av fiskeflåten - Analyse av fiskeflåtens bidrag til samfunnsøkonomisk verdiskaping. SINTEF-rapport A27818 – 2016.

regionalt/nasjonalt viktige gyte- og oppvekstområde og fiskeområde, medan kommunane har ansvar for å sikra lokale fiskeriinteresser. Det er òg viktig at område som blir nytta av framandfiskarar blir ivaretatt.

§ 3.3.1 Fiskarlaget Vest forutset at det i arealanalyse som ligg til grunn for planlegging av nye område for «*Arealsoner Akvakultur og Sjø og vassdrag inklusiv akvakultur*» er tatt omsyn til kartlagde fiskeområde, inkl. aktiv og passiv reiskap. Viser til, som tidlegare uttalt, at me ikkje har vurdert dei einiskilde karta.

Som vist til under kap. 4 – Akvakultur, så har ny forvaltningspraksis ført til at ein *ikkje* lenger bør setje av fleirbruksområde inkludert akvakultur der det er fiskeområde eller andre interesser og/eller naturverdiar av betydning.

Med helsing
Fiskarlaget Vest

Britt Sæle Instebo

Kopi: Lokallaga i Hordaland
Fiskeridirektoratet region Vest
Fylkesmannen i Hordaland